

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

จากกระแสการตื่นตัวในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น หรืออาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าภูมิปัญญาชาวบ้าน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนจะมีกิจกรรมต่างๆ สนับสนุนเพื่อให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าและการดำรงรักษาไว้เพื่อการคงอยู่ของศาสตร์ความรู้ต่างๆ เหล่านั้น โดยในหลายโอกาสได้นำภูมิปัญญามาสร้างให้เข้าสู่การเรียนการสอนให้กับเยาวชนของประเทศซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่ง แต่กิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะร่วมเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปด้วยนั้นยังมีอยู่จำนวนน้อย ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ดีอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมบรรยากาศการท่องเที่ยวให้มีชีวิตชีวมากยิ่งขึ้น หากทำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น

เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงที่สื่อถึงชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้คนในชุมชน ซึ่งจะสื่อถึงเอกลักษณ์ของสังคมนั้น ที่มีความเรียบง่ายกับท่วงทำนอง จังหวะดนตรี และเครื่องดนตรีที่ประกอบกับการร้องมีการสอดแทรกสภาพชีวิตจริง แต่ในท้ายที่สุดก็จะแสดงถึงความสนุกสนาน ความรักความสามัคคี ความปรองดองกันในกลุ่มบุคคล

จังหวัดสุพรรณบุรีได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่รวบรวมศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าไว้มากมาย มีประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของความเป็นชาติไทยด้วย และได้ชื่อว่ามีศิลปินที่เกี่ยวข้องกับการร้องรำทำเพลงอยู่มากมายทั้งเพลงลูกทุ่ง เพลงเพื่อชีวิต และเพลงพื้นบ้านที่เป็นรู้จักกันเป็นอย่างดีก็คือ เพลงอีแซวหรืออาจจะเรียกการแสดงนั้นว่าลำตัด จากอดีตที่ผ่านมาศิลปินเพลงพื้นบ้านได้รับการยกย่องอยู่หลายราย เช่น “นางเกลียว จันทร์ศรี” หรืออาจจะรู้จักในชื่อที่ว่า “ขวัญจิต ศรีประจันต์” เมื่อเวลาผ่านไปศิลปินเหล่านี้ก็มีอายุมากขึ้นหากไม่มีการสืบทอดหรือบันทึกไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้ศึกษาก็จะเป็นเรื่องที่เสียดายเป็นอย่างยิ่ง นอกจากความมีคุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่แล้ว จังหวัดสุพรรณบุรียังมีชื่อเสียงในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก เช่น ตลาดร้อยปีสามชุก ที่คงคุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรม จำลองชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในอดีตมาแสดงให้เห็นได้อย่างสมบูรณ์แบบมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัย ต้องการจะอนุรักษ์และดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาเพลงพื้นบ้านในจังหวัดสุพรรณบุรีให้อยู่ในรูปของสื่อเสียง สื่อภาพและเสียง สื่อบุคคล เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดให้คงอยู่ยาวนานเท่านานที่สุด และถ่ายทอดสื่อนั้นสู่เยาวชนเพื่อให้เกิดการสืบทอดต่อไป ประกอบกับผู้วิจัยเป็นคนท้องถิ่นที่ได้สัมผัสกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมา และสามารถเข้าถึงแหล่งของภูมิปัญญานั้น ได้เป็นอย่างดี และต้องการสร้างคุณค่าให้กับการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี สร้างรายได้ให้กับเยาวชนและท้องถิ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา ลักษณะศิลปะการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพลงอีแซว
3. เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาศิลปะการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. คำถามการวิจัย

1. ศิลปะการแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงอีแซวมีประวัติความเป็นมาอย่างไร
2. คุณภาพของการผลิตสื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดง เพลงอีแซวอยู่ในระดับใด
3. ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อแนวทางการอนุรักษ์ศิลปะการแสดง เพลงอีแซวเป็นอย่างไร

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา สืบหาข้อมูลความเป็นมา ลักษณะ ศิลปะการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรีในฐานะเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางภาษาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสุพรรณบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ พ่อเพลง แม่เพลง นักวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม, โรงเรียน, เยาวชน, ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตวีดิทัศน์
3. ขอบเขตด้านการผลิตสื่อวีดิทัศน์ คือ การนำเสนอประวัติเพลงอีแซวในรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์แบบความคมชัดสูง (High Definition) ขนาดของภาพ 1920 x 1080i อัตราการแสดงที่ 25 ภาพต่อวินาที และประพันธ์ลงบนแผ่น DVD (Digital Video Disc)
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือน ม.ค. 2554 – ส.ค. 2555

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

สื่อวีดิทัศน์ คือ สื่อที่นำเสนอด้วยภาพเคลื่อนไหวภาพนิ่ง ภาพกราฟิก และเสียง โดยแสดงให้เห็นถึงความสมจริงของบุคคล สิ่งของ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจ การคล้อยตามจากการตัดต่อ ผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว ให้เกิดเรื่องราวชวนติดตาม

ศิลปะการแสดง คือ การแสดงที่ถ่ายทอดเอกลักษณ์ของกลุ่มบุคคล สังคม ในความเชื่อทางพิธีกรรม หรือบุคลิกลักษณะของกลุ่มสังคมนั้น อาจเกิดจากกิจกรรมการทำงานในชีวิตประจำวัน เช่น จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

เพลงอีแซว คือ การร้องกลอนสด ที่ผู้แสดงด้นกลอน โดยใช้การปฏิภาณไหวพริบให้เกิดการคล้องจองกัน ในจังหวะที่สั้น กระชับ ประกอบกับเครื่องดนตรีกำกับจังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง ฉาบ กรับ ตะโพน เนื้อหามีครบทุกรูปแบบทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน นิทาน การเมือง ความเชื่อทางศาสนา ความศรัทธา สิ่งศักดิ์สิทธิ์

6. ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบประวัติความเป็นมา ลักษณะศิลปะการแสดงเพลงอีแซวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ได้สื่อวีดิทัศน์ศิลปะการแสดงเพลงอีแซว
3. ได้สืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปะการแสดงเพลงอีแซวของจังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพิ่มช่องทาง และรูปแบบในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. ได้อนุรักษ์ศิลปะการแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงอีแซว จังหวัดสุพรรณบุรี และจัดเก็บภูมิปัญญาพื้นบ้านในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. ได้นำเสนองานวิจัยในระดับชาติ ที่ช่วยเผยแพร่ศิลปะการแสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสุพรรณบุรี ไปสู่จังหวัดอื่นๆต่อไป